

Groningen, 17 november 2011

Betreft: reactie op nieuwe wet natuur

Geachte ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,

Graag maak ik gebruik van de mogelijkheid om via deze schriftelijke reactie mijn visie op de nieuwe Wet natuur met u te delen. Op een aantal onderwerpen uit het voorstel geef ik mijn reactie.

Het voorstel voor het versoepelen van beschermde status van vele organismen (soorten) verbaast mij, het geeft een zeer onwenselijke ruimte.

'Voor circa 700 vogelsoorten en 100 andere diersoorten en plantensoorten geldt ingevolge de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en het Verdrag van Bern een strikt beschermingsregime. De richtlijnen voorzien in concrete verboden ten aanzien van onder meer het vangen en doden van dieren en planten van deze soorten, verstoring van de soorten en aantasting van hun rust- en voortplantingsplaatsen.'

'Nauwkeurige aansluiting bij de richtlijn betekent dat – anders dan in de huidige Flora- en faunawet – niet-opzettelijke handelingen niet langer strafbaar zijn. Bij vogels zijn verstoringen bovendien niet langer strafbaar als de staat van instandhouding niet in gevaar komt.'

Kan ik uit bovenstaande concluderen dat de nieuwe Wet natuur het niet langer verbiedt vogels te vangen om in een volière te plaatsen zolang de staat van instandhouding niet in gevaar komt? Door wie wordt bepaald of de staat van instandhouding in gevaar komt? Dit lijkt mij een zeer lastige opgave.

Het lijkt er sterk op dat het wetvoorstel Wet natuur in strijd is met de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en het Verdrag van Bern terwijl het wetsvoorstel zelf aangeeft er nauwkeurig op aan te sluiten.

'Dieren (zoogdieren, reptielen, amfibieën) die niet strikt beschermd behoeven te worden, worden nog wel beschermd door het basale verbod om te doden.'

Is het toegestaan een crossbaan over een dassenburcht aan te leggen? En mogen de gebruikers vervolgens bij herhaaldelijk valpartijen de pijpen van de dassenburcht dicht stoppen?

'Er komt een kleine uitbreiding van het aantal soorten dat bejaagbaar is (grauwe gans, Canadese gans, rietgans, kolgans, smient, wild zwijn, ree, damhert en edelhert).'

Een kleine uitbreiding? Op het merendeel van deze soorten mag nu onder de noemer "schadebestrijding" toch ook al gejaagd worden? Volgens mij betekent deze uitbreiding dat de genoemde soorten een vogelvrije status zullen krijgen.

Het is mij duidelijk dat het schadefonds de nodige schadeclaims uit keert echter heeft onderzoek aangetoond dat veel van de genoemde soorten een aanzienlijke bijdrage leveren aan de economie. Dit onderzoek wordt uiteengezet in het boek 'Wild van de economie'.

Eerder zijn in het nieuwe wetsvoorstel de gevolgen van de groeiende bevolkingsdichtheid benoemd. Ook zijn in de paragraaf 'Natuur en samenleving' de algemene baten van natuur voor onze samenleving aan de orde gekomen. Het verbaast mij dan ook ten eerste dat in een land met zo veel mensen de wettelijke kaders tot vangen, bejagen, verstoren, in gevangenschap houden en prepareren van dieren in de nieuwe Wet natuur sterk vergroot worden.

'In de Nederlandse situatie is sprake van een beperkte landoppervlakte, die intensief wordt benut en waarop veel verschillende functies moeten worden gecombineerd: wonen, bedrijvigheid, infrastructuur, recreatie en natuur. Het blijkt in de praktijk soms moeilijk deze functies in te vullen op een wijze die recht doet aan de maatschappelijke en economische behoeften en die tegelijk het belang van natuur voor de langere termijn veilig stelt.'

Alle bovengenoemde punten hebben een groot maatschappelijk- en economisch belang in aanwezigheid van natuur. Het woongenot wordt sterk vergroot. Onderzoek wijst uit dat het gros van de Nederlandse bevolking de aanwezigheid van natuur in hun directe leefomgeving als een van hun belangrijkste basislevensbehoefte benoemen. Ook doet de aanwezigheid van natuur huizenprijzen sterk stijgen en verkoop versnellen.

Een aanzienlijk deel van de Nederlandse bedrijvigheid is in hun voortbestaan afhankelijk van natuur. In de provincie Drenthe levert het uitbaten van natuur zelfs een van de belangrijkste aandelen in lokale economie.

Het is mij duidelijk dat de aanwezigheid van natuur met een goede beschermde status een hindernis kan vormen bij veranderingen in o.a. ruimtelijke ordening. Echter zijn de baten van kwalitatief goede natuur vele maten groter dan mogelijke hindernissen, zeker op een langere termijn waarin nog vele veranderingen op zullen treden in o.a. de ruimtelijke ordening. Dergelijke veranderingen hebben ook nog eens een houdbaarheidsdatum, kwalitatief goede natuur niet.

Om een goede balans tussen economie en ecologie te zoeken zouden de economische baten van natuur in Nederland beter in kaart moeten worden gebracht. Uit de bezuinigingstaak op natuur in combinatie met dit wetsvoorstel concludeer ik dat de economische baten van natuur nu sterk onderschat worden.

'Thans liggen de bevoegdheden in het kader van de uitvoering van de regels over houtopstanden goeddeels bij het Rijk.'

'De taken en verantwoordelijkheden worden in het wetsvoorstel zoveel mogelijk bij de provincies neergelegd, overeenkomstig het uitgangspunt 'decentraal tenzij'.'

Het decentraliseren van taken en verantwoordelijkheden zorgt voor een vrijere interpretatieruimte. Dit is nu waarneembaar binnen de huidige Boswet waarin provisies de handhavers zijn. De interpretatieruimte die provincies nalaten op de Boswet zorgt voor

grote verschillen in regelgeving tussen provincies. Het zoveel mogelijk decentraliseren van taken en verantwoordelijkheden zorgt voor veel onduidelijkheden. Een centrale landelijke regeling zorgt voor de nodige duidelijkheid en werkbaarheid binnen de wettelijke kaders.

'In het wetsvoorstel wordt evenwel een generieke uitzondering op de meld- en de herplantplicht opgenomen, ingeval de houtkap plaatsvindt met het oog op natuurontwikkeling.'

Momenteel zorgen de verplichte kapmeldingen bij natuurbeherende instanties voor een administratieve taakverzwaring. Ook zijn ze van invloed op het te voeren beheer. Uitzonderingen op de meld- en de herplantplicht bij houtkap ten behoeve van natuurontwikkeling geeft meer tijd en ruimte voor goed (bos)beheer en draagt bij aan behoud van landschappen met cultuurhistorische waarden zoals heideterreinen en stuifzanden.

Conclusie;

De nieuwe Wet natuur zet sterk in op lasten die aanwezigheid van natuur met zich mee brengen. Naar mijn inziens is dit een verkeerd uitgangspunt voor een wet die natuur dient te beschermen. Een dergelijke wet zou de beschermde status van natuur moeten versterken, echter is dit in het wetsvoorstel natuur weinig aan de orde. Als ik het goed begrijp is het wetsvoorstel Wet natuur zelfs in strijd met internationale afspraken.

De maatschappelijke- en economische belangen van natuur worden onvoldoende vertegenwoordigd. Ik ben van mening dat de Nederlandse burger beter moet worden ingelicht over de invloed van het wetsvoorstel Wet natuur.

In combinatie met de bezuinigingstaak op natuur lijkt het er sterk op dat de overheid haar verantwoording in behoud van goede natuur ontloopt.

Ik hoop dan ook ten eerste dat het wetsvoorstel 'Wet natuur' meer vanuit een natuurperspectief wordt herschreven!

Met vriendelijke groet,

Reiner Hartog